

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris.
Apparatus Doctrinae Sacrae**

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

Testamentum hominis Christiani complectens actus ad salutem
securissimè disponentes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38464

S. X.

Admonitio ad præsentes de preparacione ad mortem felicem.

Potquam æger expiravit, Sacerdos animam ejus circumstantibus commendet, dicatque nullo modo defunctum efficacius abijs juvari posse, quam si purgata statim per confessionem conscientia ad communionem religiosè accedant, ejusque fructum per modum suffragii defuncto impertiant.

Deinde adhortetur præsentes de adhibenda cura ad felicem mortem obeundam.

1. Quia à bona morte beata æternitas dependet.

2. Moneat ad hanc obtainendam necesse esse per rem vitæ innocentis viam ambulare, & frequentem Sacramentorum Penitentiarum, & Eucharistiarum usum adhibere.

3. Considerent pretiosum esse tempus quod ad salutem operandam conceditur, ideoque nullo die bona opera negligenda.

4. Maxime certam omnibus esse mortem, horam vero mortis incertam.

5. Exiguo labore ingentes thesauros comparari posse.

6. Nihil nos hinc asportatos, præter virtutum, bonorumque operum fructus.

7. Id nuncagendum, quod fecisse optaremus, simo-
do supremum vita momentum adserit.

Pro Preparatione securissima ad Mortem, dum re-
tē valimus usurpandum est sequens Testamentum,
quale sibi viri sancti sepius conseruerunt, & singulis se-
pimanis devote recitarunt ac renovarunt.

TESTAMENTUM

*Devotissimum Hominis Christiani, Complectens
Actus omnes quibus posset ad salutem aeternam
securissime disponi.*

In nomine Dei, ac Sanctissime Trinitatis, Amen.
Ego N. N. ab Annis.... tuo nutu, ô mi Creator,
veni nudus in hunc mundum, & brevi nudus inde
ad te revertar. Cum autem omnia acceperim de manu tua, & tua sint omnia infinitis titulis, hac mea sum-
presa voluntate tibi me, maque omniarestituo, quanto
possum amore, quantâ possum gratitudine. Te
quoque super omnes Hæredem meum constituo, qui
restituere hæreditatem meam mihi, sicuti dedisti mihi
Teipsum, & pretiosam animam, & Spiritum Sanctum tuum.
Et quid potuisti facere amplius animæ meæ, &
non fecisti?

Quid verò ego hactenus retribui, & quid deinceps
retribuam tibi? O quam merito ex nunc in aeternum
cor, corpus, & animam, omnesque cogitationes, verba,
& opera, tibi addico, & devovo! Et si mea forent
universa, ô Deus, hæc quoque darem tibi. Dignus es
enim Domine accipere omnem laudem, virtutem, ho-
norem, & benedictionem: & maximè à me qui te sic
N. peccando toties inhonoravi, de quo nunc examore
tuo medullitus doleo.

Itaque nunc cum omnibus Sanctis tuis, & in aeternum
dicere incipio: Benedictio, & claritas, & sapien-
tia, & gratiarum actio, honor, & virtus, & fortitudo
tibi Deo nostro in secula seculorum, Amen.

Hos affectus omnes renovare cupio, quoties deinceps
respiro, & maximè in ultimo vita momento,

R. P. Ardeock, Tom. III.

pro quo nunc in manus tuas commendo spiritum
meum.

Insuper nunc coram te, & curia tua cœlesti universa,
obsigno meum votum, & desiderium, quo cupio in Fi-
de Catholica, Apostolica, & Romana vivere, & mori,
& in extrema hora Penitentia Sacramentum ad veniam
peccatorum, Unctionis verò extremæ, ad luctam con-
tra Daemonem, Communionis autem, ad Viaticum
longæ æternitatis, toto cordis affectu sumere & com-
plete desidero.

Hac desideria Scripto hoc, ideo coram Te Deus
meus, & coram Angelis ac hominibus consigno; ut
hoc ipsum sithumilis, & explicita Sacramentorum po-
statatio; si quo casu interceptavice, lingua eloqui non
possem. Nec revocatum censeri cupio, nisi coram te,
& curia tua, & septem testibus, & integris sensibus il-
lud retractaverim. Pro Penitentia verò Sacramento ne
desit materia etiam explicita: Num pro extrema hora
fateor dolens ex sincero tui amore, me erga te ingra-
tissimum fuisse; in oratione toties vagum, & negligi-
tem; erga proximum non uti debui affectum, patien-
tem, & benignum; erga me plus nimio indulgentem, &
tempus omnium pretiosissimum otiosè perdidisse, cum
postle eo in immensum per singula fere momenta au-
gere opes aeternas, & pro aeterna gloria tua illud ipsum
impendere. De his, inquam, ceterisque vita universæ
delictis ex puro Dei amore toto corde dolco, meipsum
accuso, & supplex veniam efflagito.

Quod reliquum est de bonis fortunæ, illa relinqu-
iis N. N. quibus, ut confido, relinquì tibi maxime pla-
cket, & in eum usum N. qui sit ad majorem nominis tui
gloriam. Tua sunt fateor, Domine, tua sunt omnia.
Ego verò redditurus forsan hodie rationem, cupio
ecl. Dispensator fidelis, ut non studeam honori meo,
sed tuo, non vaniti, sed veritati! Tu enim es via, ve-
ritas, & vita mea.

Rogo item vos Amicos meos, ut Sacrificiis, preci-
bus, Communionibus, indulgentiis, & elemosynis
juvetis animam meam, ne qua in limine beatæ aeterni-
tatis occurrat tristis remora properanti ad Dominum,
ad centrum, & omne bonum meum.

Si qui verò, quod absit, quacumque ex causa adver-
sarii mihi, aut offensi estis, aut fuistis, condono ex corde
vobis offendam coram Deo, qui scrutatur cor, &
renes meos, propter amorem Domini mei: & si quem
ipse offendi, supplex veniam peto. Pacem omibus
cum Domino Iesu relinquo, & offro, quia tendo
ad Principem pacis, & vobiscum in pace in aeternum
vivere volo, & habitare in amantissimo corde Christi
Iesu.

Hæc sunt Deus meus, judex meus, & refugium
meum, hæc sunt desideria pauperis, quafoles exau-
dire. Audi obsecro, & exaudi de profundis clamantem;
& per misericordiam tuam confirma hoc Deus,
quod operatus es in me. Hæc mea desideria & decreta
certè nunc, & omni hora, morte & Sanguine signa-
re paratum sum. Hæc suprema mea, & aeterna voluntas
est, eritque, Deus meus, per gratiam tuam. Estne
ultra quod possim, ô Pater misericordiarum, ô spes
mea, ô Charitas, Deus meus, elñe j.m., dum adhuc
tempus est miserenzi, quod ultra faciam? Paratum cor
meum Deus, paratum cor meum exerci per omnia
sanctissimam voluntatem tuam, ut securus tecum vi-
vam in aeternum, ut nunquam separar a charitate tua, ut
amen te propter te, & tecum unum sim in perpetuum.

O bea-

NOTA.

O beatissima V. Maria! salutis meæ anchora, & portus, spes & refugium omnium miserorum, ac proinde meum; & vos beati Spiritus, & cultos Angele, vosque Patroni mei, & omnes Sancti, ac Sanctæ Dei, ecce videtis hoc Chirographum meum, non mortis, sed vitæ: Auditis clamorem meum, & desiderium meum. Hoc ego in hora mortis meæ firmum, & ratum esse volo, & vestro (quod humiliter imploro) auxilio futurum spero, etiam in extremo Judicij die, ac totâ æternitate. Ut sic cognoscatur mundus, quia Diligo te Deum meum, qui sic dilexisti me; & vivo tibi, & in te; ac amore tu morti cupio, qui amore amoris mei dignatus es mori in ligno Crucis.

Hæc signavi manu propriâ, gratiâ Dei mei, teste ipso, & curiâ illius celesti, & sic signatum cupio in hora mortis, ut Deo meo æternum vivam. Anno mense die horâ ... N.N.

Consultum esse singulis, præsertim sâpe inierandi. Exemplar hujus Testamenti excriri, & manu propriâ signatum circumferre, vel libello precium inferere, ut quotidie, præsertim in omni morti ut mortis periculo usurpetur, & sit ad manum quasi Salvus conductus ad Patriam, alteram & æternam.

NOTA denique.

In hujus Tomi parte ultima inferius haberi expressos Lipsios Ritus, & Ordinem administrandi singula Sacramenta, & sacrum Viaticum, & Extremam Unctionem, & Ritus Exequiarum, ac Sepulturæ, prout in Rituall Romano continentur: atque ita Curator animarum in hoc Libro simul præsto habet quidquid ad sufficientiam ægris ac moribundis præstandam requiritur.

PARS QUINTA.

PRAXIS VARIA

ET

SELECTISSIMA

Aſſtendi cuivis Proximo, in quovis Statu.

Completens Primo, Remedia & Documenta contra singula Peccata in particulari.
Secondo, Praxim Conversationis, & Instructionis pro quovis hominum Status & Necesseitate. Uti
 §. 1. cum Hereticis. 2. cum Paribus familia. 3. cum mulieribus Conjugatis. 4. cum Piduis. 5. cum Virginibus ac Monialibus. 6. cum Pauperibus. 7. cum Confessudinariis & obstinatis. 8. cum foventibus Inimicis. 9. cum Tribulatis. 10. in Morte amici. 11. in Bonorum iusta. 12. in fama aut Honore. 13. in captivitate. 14. in Damnatione ad mortem, & extremo Supplicio.

Ex his experietur Curator animarum in omni occasione tam privata, quam publica, copiosum se muniris sui subsidium in promptu habere.

CAPUT I.

Remedia & Documenta contra singula Peccata in particulari.

§. I.

Remedia contra vitium Superbiae.

Habat Confessionem in promptu pro singulis virtutis brevem & acutam Sententiam, quæ instar spiculi memoria Penitentis inhæret.
 1. Ostendat quomodo Superbia reddat quemvis o-dibilem Deo, & simul hominibus: humilitas vero faciat omnibus amabilem: *Deus superbus resigit, humilius autem dat gratiam*. Jacobi 4.

3. Homo superbus, qui alios contemnit, aut qui querit ubique suam laudem, private merito honorum operum, & Deus immitit illi miserias quibus humili-

tur, ipso Christo id attestante Matthæi 23. *Qui se exaltat humiliabitur, & è contra, qui se humiliat exaltabitur.*

4. Exempla humiliatis in Sanctis, & in Christo, qui dicit Matthæi 11. *Dicite à me, quia misericordia sum, & habiliis corde.*

5. Pro Remedio superbie suadeat Penitenti, libenter & frequenter agere cum pauperioribus, inviser hospitiale, aut alios infirmos, privatim oculare litteram, cogitando se terram esse, etiam in pulchrem brevi reverlurum.

6. Fugiat adulatores: suas laudes non commemoret, nec ostendas se libenter eas audire, sed dicat cum Regio Prophetæ Psal. 113. *Non nobis Domine, non nobis, sed nominis nunc gloria.* Exempla vindictæ divinæ in superbos vide supra in Apparatu, Verb. Superbia.

§. II.

Documenta & Remedia contra Avaritiam.

1. Neulect penitenti dictum Apostoli ad Timoth. 6. *Radix omnium malorum est cupiditas.* Ex illa oriuntur istæ lites, rixæ, odia, quæ animum affidit turbant, & à Deo avertunt, nisi illa cupiditas tandem deridetur.

2. Consideret vita brevitatem: Pro brevi via non est opus magno viatico.

3. Tempus esse ut incipiat thesaurum suum permutare in cælum, ubi sperat in æternum habitare, monente Christo Matth. 6. *Thesaurizate vobis thesauros in cælo, quos non appropiat.*

4. Præmium eorum qui commutant avaritiam in spiritum verae paupertatis, & contemptum divitiarum. *Beati pauperes spiritus, quoniam ipsorum est regnum cœlorum.*

5. U.